

[Justitsministeren.]

skes medinddraget, er en politisk lovovertrædelse.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endelig tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov, aftaleloven m.v. (Bekæmpelse af skadelig økonomisk virksomhed m.v.)*.

Forslaget er en genfremsættelse af de dele af det samlede lovforslag om bekæmpelse af skadelig økonomisk virksomhed, som ikke blev gennemført i sidste folketingssamling. Det drejer sig om de ændringer af straffeloven og aftaleloven, som nok var de væsentligste led i det oprindelige lovforslag, men som også var dem, der krævede de vanskeligste overvejelser.

I straffeloven stilles der forslag om skærpede regler om bedrageri og åger, og i forbindelse hermed foreslås en regel om straf for efterfølgende virksomhed i relation til disse forbrydelser. I aftaleloven foreslås den gældende civilretlige ågerregel udvidet, og der stilles forslag om en generalklausul, der giver mulighed for at tilsidesætte urimelige aftaler.

Under debatten har interessen ikke mindst samlet sig om mulighederne for at gennemføre en generel straffebestemmelse af den type, som statsadvokat Grell har skitseret. Straffelovrådet har i sin udtalelse af 14. januar 1974 skitseret en generel straffebestemmelse, men har samtidig bestemt fra rådet en sådan regel.

Selv om jeg har været noget i tvivl, har jeg på denne baggrund ikke ment at burde stille forslag om en generel straffebestemmelse. Jeg har lagt betydelig vægt på, at de nye bestemmelser om bedrageri, åger og efterfølgende medvirken i sig selv er så vidtgående, at de i væsentlig grad vil imødekomme behovet for en skærpelse af det strafferetlige værn mod misbrug. Jeg har også lagt vægt på, at man gennem den foreslåede civilretlige generalklausul i aftaleloven formentlig vil kunne nå forholdsvis langt i retning af at tilsidesætte de aftaler, der danner grundlag for misbrugene. Det er imidlertid klart, at spørgsmålet om en generel straffebestemmelse fortsat må indgå

som et væsentligt led i de kommende måneders drøftelser af forslaget her i folketinget.

Det foreliggende lovforslag og de ændringer af tinglysningsloven og konkursloven m.v., der blev vedtaget i sidste samling, må ses i sammenhæng med de mindst lige så vigtige skridt, som er foretaget for at effektivisere politiets og anklagemyndighedens indsats mod økonomisk kriminalitet. Jeg tillader mig herved at henvise til bemærkningerne til lovforslaget. Det er min opfattelse, at man med udnævnelsen af en statsadvokat for særlig økonomisk kriminalitet og med den gennemførte styrkelse af det politimæssige beredskab er nået et væsentligt skridt i retning af at komme misbrugene til livs.

Dette skal dog ikke forstås således, at vi, hvis lovforslaget vedtages, kan betragte problemerne med bekæmpelse af skadelig økonomisk virksomhed som endeligt løst. Som jeg fremhævede det i sidste samling, må vi også i den kommende tid nøje følge udviklingen med henblik på, om der skulle være behov for yderligere initiativer af lovgivningsmæssig eller administrativ karakter. I diskussionen om disse problemer har det af og til lidt opgivende været sagt, at lovregler ikke er til megen gavn. For hver ny lovregel vil der blot blive opfundet nye omgælsesmetoder. Hertil vil jeg gerne understrege, hvad jeg sagde ved fremsættelsen af det samlede lovforslag i april. Regeringen er klar over denne risiko for omgæelse. Men de, der betjener sig af metoder, som ikke tåler dagens lys, må gøre sig klart, at man ikke vil sky nogen anstrengelse for at bekæmpe deres virksomhed.

Selv om folketinget ikke nåede at færdigbehandle forslagene i sidste samling, har man gjort et betydeligt forarbejde, der kan danne grundlag for behandlingen i denne samling. Retsudvalget har således stillet en række spørgsmål, som jeg har besvaret, og man har haft lejlighed til at gøre sig bekendt med de udtalelser om lovforslaget, som justitsministeriet har modtaget.

Jeg håber, at dette forarbejde vil muliggøre en hurtig behandling af lovforslaget. I den forbindelse vil jeg også gerne fremhæve, at lovforslaget genfremsættes uændret, således at folketinget får mulighed for at fortsætte behandlingen på det tidligere

[Justitsministeren.]

fremlagte grundlag. Dette betyder naturligvis ikke, at vi ikke har været opmærksomme på de indvendinger mod forslaget, som er fremkommet fra en række af de hørte instanser. Vi har imidlertid ment, at det ville være mest hensigtsmæssigt, at de fremførte synspunkter kommer til at indgå i det videre arbejde med forslaget, således at der bliver lejlighed til en udførlig drøftelse af de problemer, som er blevet rejst.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kaj Hansen) (DKP):

Jeg skal herved på Danmarks kommunistiske partis vegne tillade mig at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri, idet jeg henviser til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Justitsministeren (Nathalie Lind):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om overførsel til andet land af retsforfølgning i straffesager.

Lovforslaget har tidligere været fremsat i oktober 1973, men bortfaldt som følge af folketingsvalget i december 1973.

Med den stigende rejseaktivitet landene imellem er der skabt øget behov for internationalt samarbejde også på det strafferetlige område. Antallet af lovovertrædelser, der begås af udlændinge, er i stadig stigning. Ofte vil sådanne lovovertrædelser kunne retsforfølges i flere lande, og det vil undertiden bero på tilfældige omstændigheder, hvor retsforfølgningen rent faktisk finder sted. Der er derfor behov for et system af retsregler, der giver mulighed for, at retsforfølgning for en lovovertrædelse kan finde sted i det land, hvor det findes mest hensigtsmæssigt.

Imellem de nordiske lande har der gennem flere år eksisteret en ordning, der gør det muligt at overføre retsforfølgning for en

lovovertrædelse, som er begået i et nordisk land, til et andet nordisk land, hvis den mistænkte er bosat eller opholder sig i dette land og overtrædelsen er strafbar også efter dette lands lovgivning og hører under dette lands straffemyndighed.

Inden for Europarådet er der nu udarbejdet en konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager, der vil kunne danne grundlag for en tilsvarende smidig ordning mellem medlemslandene.

Hovedformålet med konventionen er at tilvejebringe mulighed for, at retsforfølgning i anledning af en lovovertrædelse kan finde sted i det land — bopælslandet, gerningslandet eller andet land — hvor det under hensyn til samtlige foreliggende omstændigheder skønnes mest hensigtsmæssigt.

Gennemførelse af konventionen vil medføre en udvidelse af de enkelte landes jurisdiktionskompetence, idet selve anmodningen om overførsel fra det land, der har kompetence i sagen, indebærer en overførsel af dette lands jurisdiktionskompetence til det anmodede land. Reglerne i straffeloven om danske domstoles jurisdiktionskompetence dækker ikke alle tilfælde, hvor Danmark efter konventionen vil kunne komme til at behandle lovovertrædelser, og det vil derfor være nødvendigt ved en ændring af lovgivningen at tilvejebringe en sådan kompetence for domstolene. Ændringen er indeholdt i det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov m.m. (Psykisk abnormitet, narkotikakriminalitet m. v.).

Det er et grundlæggende princip i konventionen, at et medlemsland aldrig er forpligtet til at fremsætte anmodning om overførsel af retsforfølgning, men alene berettiget hertil og kun i nærmere opregnede tilfælde. Det anmodede land er derimod i princippet forpligtet til at overtage retsforfølgningen, medmindre der foreligger en af de særlige afslagsgrunde, der er nævnt i konventionen. Afslagsmulighederne er imidlertid så bredt udformet, at det anmodede land i realiteten